

మున్నుడి

అలమేల్మంగమ్మ సొగసులును వర్ణిస్తున్నారు అన్నమాచార్యులవారు. అందచందాలలో ఆమె మన్మథుని తండ్రిగారైన స్వామికి అన్నివిధములా సరిజోడు అంటున్నారు. తనఅధరములలో అష్టామృతములు కలిగినదైనందు వల్ల ఆమె, తిరుమలేశునికి తగినది అని తెగవేసి చెబుతున్నారు. ఆ నాటి, కవుల పంథాలోనే అన్నమయ్య కూడా అమ్మవారి అంగాంగ వర్ణన కీర్తిస్తున్నారు. చదువరులలో పిన్న వయసు వారుంటారనే భావనతో భావ వివరణలో అమృతాన్నిలోపింపజేశాను. క్షంతవ్యుడను స్వామీ!

కం॥ తగుదువు మదనుని తండ్రికి

మొగి యెనిమిది అమృతములు మోవి కలుగుటన్

తెగవేసి చెప్పెనన్నయ

మగడగు వేంకటవిభుండు మన్నించెననెన్.

రాగం : బృందావని

తగుదువమ్మ నీ వందపు మరుతండ్రికి

మొగిదచ్చిన మృతము మొమి నుంది గాన

॥తగుదు॥

కోమలి నీ జవ్వనము కొలదివెట్టగ రాదు

ప్రేమమున మీద మీద పెరిగి గాన

ఆమని నీ సింగార మంత యింత అనరాదు

వేమారు నీచూపు వెల్లి విరిసీ గాన

॥తగుదు॥

తొయ్యలి నీ వొరపులు తులదూచి చెప్పరాదు

నెయ్యపు నీ తురుమిదె నిక్కీ గాన

చయ్యన నీ సొబగు లిచ్చట నియమించరాదు

అయ్యన నీ పిరుదున కలవిలేదు గాన

॥తగుదు॥

వనిత నీ భావమింక వర్ణించి పలుకరాదు
 కొన నీ పాదములు చిగురులు గాన
 తనరు నీ భాగ్యము తలచ నలవి కాదు
 ఘనుడగు శ్రీవేంకటేశు కలసితిగాన

॥తగుదు॥

భావామృతం

తల్లీ! అలమేల్మంగా! నీవు అన్ని విధమూలా అందచందములలో, మదనజనకుడైన అందగాడు వేంకటరమణునికి, సరితూగ గలదానివే. నీకేమమ్మా! మొగి(మొత్తము) దచ్చిన (ఎనిమిది రకములైన) అమృతములు, నీ మోవినుండీగాన (నీ అధరములో నున్నవి కదా!)

కోమలమైన అలమేల్మంగమ్మా! నీయవ్వనమును కొలతపెట్టగలమా!! అంతకంతకు నీకు స్వామిపై ప్రేమ అధికమవుతూనేవున్నది కదా! అందుచేత నీ యవ్వనము కొలత మీరుచునేయున్నది. ఆమని (సమృద్ధియైన) నీ అలంకరణకు కూడ 'ఇంత' అని పరిమితిలేదు. నీ చూపు వేయిరేట్లు శోభతో వెల్లివిరియుచున్నది కదా!

తొయ్యలీ! (ఓ వనితా!) నీ వొరపులు (అందములు) తూచిచెప్పుటకసాధ్యమైన పని. ఏలనందువా, ఇంపైన నీ కొప్పు, ఇదే వున్నతమై నీకు గర్వము కలిగించునట్లున్నది. వర్ణింపనసాధ్యమైన నీ సొగసులకు, చయ్యన (శీఘ్రముగా) ఇక్కడ ఒక హద్దు పెట్టనసాధ్యమే. అబ్బురపడు నీ పృష్ఠమున కలవి లేదు తల్లీ!

ఓ వనితా! నీ స్వభావమును వర్ణించుటయు దుస్సాధ్యమైన యత్నమే. నీ పాదముల అంచులు చిగురుల వలె కోమలముగా నున్నవి. పుష్కలమైన నీ భాగ్యమును తలచుటకే సాధ్యము కాకున్నది. ఏలనందవా, సర్వేశ్వరుడైన శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు నిన్ను చేరగా నీవాయనను కూడితివి కదా! నీకు వైభవములలో సరితూగువారెవ్వరు? తల్లీ!

26. 06. 2020

రేకు 1035

శంకరాభరణం

తగుదువమ్మ నీ వందపుమరుతంద్రికి

మొగిఁ దచ్చినమృతము మోవి నుందిగాన

॥ పల్లవి ॥

కోమలి నీజవ్వనము కొలఁదివెట్టఁగరాదు

ప్రేమమున మీఁదమీఁదఁ బెరిగిఁగాన

అమని నీసింగార మంతఇంత యనరాదు

వేమారు నీచూపు వెల్లివిరిసేఁ గాన

॥ తగు ॥

తొయ్యలి నీవారపులు తులదూఁచి చెప్పరాదు

నెయ్యపునీతురు మిదె నిక్కిఁగాన

చయ్యన నీసొబగు లిచ్చట నియమింభరాదు

అయ్యెడ నీపీఱుఁదున కలవిలేదుగాన

॥ తగు ॥

జనిత నీభావ మీఁక వర్ణించిపలుకరాదు

కొన నీసాదములు చిగురులుగాన

తనరునీభాగ్యము తలఁచ నలవిగాదు

ఘసుఁడు శ్రీవేంకటేశుఁ గలసీతిగాన

॥ తగు ॥ 205